

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Florea Alexandru Xxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în mun. xxxx, s. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 30.03.2018 – 21.06.2018 (prima instanță);
2. 11.07.2018 – 13.09.2018 (instanța de apel);
3. 02.01.2019 – 19.03.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești /sediul Central/ din 21 iunie 2018, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Florea Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, și cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Popescu Boris a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Florea Alexandru în beneficul succesorului părții vătămate Popescu Boris suma de 50000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Totodată, acțiunea civilă înaintată de Popescu Ioana în partea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă, iar în partea prejudiciului moral a fost respinsă ca nefondată.

De asemenea, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Florea Alexandru, la 26 noiembrie 2017, aproximativ la ora 15:15, conducând mijlocul de

transport de model „Mercedes Sprinter” n/î xxxxx, pe traseul R3 Hîncești - Cimișlia, la ieșirea din s. Bozieni, în direcția or. Cimișlia, ignorând prevederile pct. 11 lit. f) al Regulamentului circulației rutiere, care stipulează că *”Conducătorul de vehicul, este obligat la trecerile pentru pietoni cu circulația nederijată să cedeze trecerea pietonilor aflați în traversarea drumului pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului”*, precum și punctului 45 subpunctul 1) lit. d) și subpunctul 2) al Regulamentului circulației rutiere, potrivit căruia *„Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de situația rutieră; În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de către conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”*, nu a cedat trecerea pietonului Popescu Constantin, născut la xxxxxx, care era angajat în traversarea drumului pe trecerea pentru pietoni, prin ce a încălcat regulile de securitate a circulației și din imprudență a tamponat victima, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 175 din 20 ianuarie 2018, leziuni sub formă de plagă contuză, excoriații și echimoze pe cap, revărsate sangvine în țesuturile moi a capului, revărsate sangvine în țesuturile moi a toracelui, fracturi costale directe și indirecte, bilaterale, pe una și mai multe linii anatomice, cu și fără lezarea pleurilor, rupturi și contuzii a pulmonului stâng, la nivelul fracturilor, fisuri superficiale a capsulei splinei, revărsate sangvine în țesuturile moi paravertebrale, ruptura joncțiunii atlanto-occipitale, cu ruptura completă a aparatului ligamentar, ruptură completă a măduvei la nivelul dat, ruptura completă a discului intervertebral la nivelul cervical și toracal al coloanei vertebrale C-7-Th-1, cu ruptura completă a măduvei, revărsate sangvine intramedulare și învelișurile măduvei la nivelul dat, ruptură completă a discului intervertebral la nivelul toracal Th-2-Th-3, cu revărsate sangvine intramedulare și învelișurile măduvei la nivelul dat, multiple excoriații pe corp și membre, care se califică drept vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, care au avut ca consecință decesul victimei.

Prima instanță a calificat acțiunile lui Florean Alexandru în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, după indicii de calificare: *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Florean Alexandru recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a

conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu menținerea în rest a dispozițiilor sentinței.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- prima instanță la stabilirea pedepsei cu închisoarea, fără aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport și suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, s-a bazat doar pe faptul că există circumstanțele atenuante - căința sinceră și săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni din imprudență;

- prima instanță a constatat existența unor circumstanțe excepționale, ce țin de personalitatea făptuitorului, că a fost activ în cadrul urmăririi penale, a ajutat la înmormântarea defunctului, este administrator la GT "Florea Alexandru", este antrenat zilnic în deplasare la serviciu, permisul de conducere este singura sursă de existență, are 3 copii la întreținere, fără însă a fi apreciate circumstanțele comiterii infracțiunii și persoana inculpatului;

- prima instanță nu a reținut că inculpatul Florea Alexandru, potrivit cazierului contravențional, a fost tras de mai multe ori la răspundere contravențională, inclusiv de 7 ori pentru încălcarea limitei de viteză și de 2 ori pentru comiterea unui accident rutier, or fapta pentru care a fost învinuit, la fel presupune încălcarea regulilor de securitate a circulației, prin ce rezultă comportamentul social-periculos al inculpatului și lipsa de conștientizare și reeducare în acțiunile inculpatului;

- pe parcursul urmăririi penale, inculpatul Florea Alexandru nu și-a recunoscut vinovăția, înaintând diferite versiuni care au fost combătute prin probele prezentate de partea acuzării, și doar în instanța de judecată a recunoscut săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu;

- în speță, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea și neaplicarea pedepsei complementare, se influențează negativ felul în care societatea percepe gradul de restabilire a echității sociale prin actul de justiție, iar reacția coercitivă a statului fiind una defectuoasă și inefficientă.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2018, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Florea Alexandru, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal pe o perioadă de probațiune de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, în rest sentința contestată a fost menținută fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către prima instanță, fără a stabili temeiuri de casare a sentinței, deoarece prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punct de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege și a încadrat just acțiunile inculpatului Florean Alexandru în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a stabilit că deși pedeapsa principală aplicată inculpatului Florean Alexandru pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal sub formă de închisoare, cu suspendare condiționată pe o perioadă de probațiune este legală, echitabilă și justificată, termenul acestei pedepse nu este proporțional cu circumstanțele de fapt constatate în cadrul cercetării judecătorești.

Instanța de apel verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Florean Alexandru, a conchis că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61 și 75 Cod penal, la stabilirea categoriei pedepsei, însă la stabilirea mărimii pedepsei nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că la individualizarea pedepsei, prima instanță a ținut cont de cele trei principii care urmează a sta la baza individualizării pedepsei, însă termenul pedepsei aplicate inculpatului Florean Alexandru este neîntemeiat, având în vedere că prima instanță nejustificat a aplicat inculpatului pedeapsa închisorii pe un termen de 4 ani, acest termen fiind prea mare în raport cu circumstanțele cauzei, precum și cu personalitatea inculpatului.

Astfel, instanța de apel apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei, prin prisma scopului pedepsei penale, ținând cont de personalitatea inculpatului, de prevederile legale, a considerat că corect și legal este de a numi inculpatului Florean Alexandru pedeapsa în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sub formă de 3 ani închisoare, or anterior acesta nu a fost tras la răspundere penală, se caracterizează satisfăcător la locul de trai (f.d. 61), are la întreținere 3 copii minori (f.d. 79), la medicul narcolog și psihiatru nu se află, a comis o infracțiune gravă, din imprudență, a recunoscut vinovăția incriminată.

Totodată, instanța de apel a indicat că nu aplică față de inculpatul Florean Alexandru sancțiunea privativă de libertate, având în vedere cumulul de

circumstanțe descrise supra, dar și faptul că această sancțiune penală este inoportună și neproportională infracțiunii comise, cât și urmărilor prejudiciabile survenite, în raport cu circumstanțele atenuante și personalitatea inculpatului, astfel că alegațiile acuzatorului de stat precum că pedeapsa neprivativă de libertate nu-și va atinge scopul prestabilit, nu au suport faptic.

La același capitol, instanța de apel a menționat că aplicarea față de inculpat a unei pedepse privative de libertate, ar constitui o încălcare a principiului proporționalității pedepsei penale și cu atât mai mult, având în vedere caracterul acțiunilor infracționale, dar și urmările acestora, precum și sancțiunea penală neprivativă ce va fi aplicată, nu sunt de natura de a crea o impresie de evitare ușoară a pedepsei pentru inculpat, ci au tendința de a-l trece pe calea corijării și reeducării.

În acest sens, instanța de apel a conchis că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Florean Alexandru va fi pe deplin atins, prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea executării acesteia în baza art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, or, aplicarea unei alte pedepse, nu va fi nici rațională și nici proporțională acțiunilor comise de către aceasta.

Totodată, instanța de apel a atestat necesitatea de a interveni în sentința primei instanțe în partea neaplicării pedepsei complementare, deoarece dispozițiile infracțiunii comise de către inculpatul Florean Alexandru prevăd în mod obligatoriu privarea de dreptul de a ocupa funcții, sau de a desfășura o anumită activitate, motiv din care instanța de apel a considerat oportun de a aplica pedeapsa complementară în formă de privare de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 3 ani.

Mai mult, instanța de apel a reținut că prima instanță neîntemeiat a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, or pedeapsa complementară în speță este obligatorie, este proporțională urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii, dar și are scopul de a priva inculpatul de dreptul de a conduce mijloace de transport, în situația în care anume prin intermediul utilizării mijlocului de transport a fost comisă infracțiunea, pedeapsa ce nu ar admite alte încălcări din partea inculpatului cât și a altor persoane.

Referitor la faptul că inculpatul a fost tras la răspundere contravențională de nenumărate ori, inclusiv de 7 ori pentru încălcarea limitei de viteză și de 2 ori pentru comiterea accidentelor rutiere, în acest sens, instanța de apel a reținut că faptul constat nu poate fi pus la baza aplicării unei pedepse cu închisoare cu executare, or, în speță, a fost ținut cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune din imprudență și are la întreținere 3 copii minori, precum și faptul că acesta a recunoscut săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu.

În privința acțiunii civile, instanța de apel a menționat că având în vedere caracterul vătămarilor corporale suportate de către victimă, fapt ce a dus la decesul acesteia, suferințele morale ale succesorului părții vătămate, rudelor, durerile și retrăirile sale, dar și ținând cont de posibilitățile materiale reale ale inculpatului Florean Alexandru, suma de 50 000 lei este pe deplin justificată pentru recuperarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune.

Referitor la încasarea cheltuielilor de asistență juridică din contul inculpatului Florean Alexandru instanța de apel a atestat că în cadrul cercetării judecătorești a fost prezentat bonul de plată seria PL nr.164111 din 21 mai 2018, în sumă de 3100 lei, însă această sumă este prea exagerată și neproportională cu serviciile juridice acordate, deoarece avocatul Dubceac Radu, a participat doar în câteva ședințe de judecată, iar prima instanță justificat a ținut cont de complexitatea cauzei, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat în cadrul ședințelor de judecată.

Ce ține de acțiunea civilă a părții civile, Popescu Ioana, instanța de apel a notat că prima instanță corect a reținut și necesitatea de a lăsa spre examinare în ordinea acțiunii civile, deoarece cerința părții civile Popescu Ioana, privind recuperarea prejudiciului material, suportat în urma serviciilor funerare, nu poate fi admisă în cadrul cauzei penale, or, nu au fost prezentate careva acte confirmative prin care să fie confirmate cheltuielile solicitate.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;
- la stabilirea măsurii și mărimii pedepsei în privința inculpatului Florean Alexandru, în vederea corectării, reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, instanța i-a stabilit o pedeapsă prea blândă, aplicând prevederile art. 90 Cod penal;
- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Florean Alexandru, prima instanță și instanța de apel nu au ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, considerând eronat că îndreptarea și corectarea lui Florean Alexandru e posibilă fără izolare de societate, în conformitate cu cerințele art. art. 75-78 Cod penal, aplicându-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de

trei ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de doi ani;

- instanțele de judecată la stabilirea pedepsei nu au luat în considerare faptul că inculpatul Florean Alexandru, prin comportamentul său în cadrul cercetării judecătorești a dat dovadă că nu a perceput gravitatea faptelor sale, nefiind dată suficientă valoare securității traficului rutier, fiind ignorate și prevederile art. 2 alin. (2) Cod penal;

- instanța de apel nu a reținut că inculpatul Florean Alexandru, potrivit cazierului contravențional (f.d. 59), a fost tras de nenumărate ori la răspundere contravențională, inclusiv de 7 ori pentru încălcarea limitei de viteză și de 2 ori pentru comiterea unui accident rutier, ori fapta pentru care este învinuit, la fel presupune încălcarea regulilor de securitate a circulației, drept urmare se atestă comportamentul social-periculos al inculpatului și lipsă de conștientizare în acțiunile acestuia;

- este neîntemeiată concluzia instanței de apel, precum că, corijarea inculpatului ar fi posibilă prin aplicarea art. 90 Cod penal. Modalitatea de executare a pedepsei aleasă în privința inculpatului - și anume executarea reală, este în acord cu principiul proporționalității, luându-se în vedere fapta comisă și urmările excepțional de grave produse - decesul unei persoane, cât și comportamentul său post infracțional, care până la începerea cercetării judecătorești nu a recunoscut vina, a înaintat versiuni false, care au fost combătute prin probele prezentate de partea acuzării;

- pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune;

- inculpatului Florean Alexandru urmează, în vederea corectării și reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, a-i fi aplicată o pedeapsă reală cu închisoare în limitele sancțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, or instanța de apel greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, pripit ajungând la concluzia că scopul pedepsei penale poate fi atins prin aplicarea față de inculpat a dispoziției art. 90 Cod penal.

5. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial hotărârea, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit menționează că recurentul, drept temeiuri pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că *„hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”*, confirmându-se în urma cercetării materialelor cauzei temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, reținând în acest sens următoarele argumente.

În atare circumstanțe, luând în considerare că recurentul nu contestă starea de fapt stabilită de prima instanță și menținută de instanța de apel și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, Colegiul penal lărgit nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar va analiza motivele recurentului referitor la chestiunea motivării individualizării și aplicării suspendării condiționate a executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 3 ani a pedepsei de 3 ani închisoare stabilite inculpatului Florean Alexandru pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, și anume - încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane, prin prisma temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

Astfel, cu privire la constatările instanței de apel din decizia sa (f.d. 175-177), în care aceasta menționează că *„[...] instanța de apel ține cont de faptul că acesta nu a fost tras la răspundere penală, se caracterizează satisfăcător la locul de trai, are la întreținere 3 copii minori, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, a comis o infracțiune gravă, din imprudență, a recunoscut vinovăția [...]având în vedere conglomeratul de circumstanțe descrise, nu consideră de cuviință a aplica inculpatului Florean Alexandru, sancțiunea privativă de libertate, deoarece această sancțiune penală este inoportună și*

neproportională infracțiunii comise, cât și urmărilor prejudiciabile survenite, în raport cu circumstanțele atenuante și personalitatea inculpatului [...], [...] scopul prestabilit a legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Florean Alexandru, va fi pe deplin atins prin aplicarea pedepsei cu închisoarea, cu suspendarea executării acesteia în baza art. 90 Cod penal,”, Colegiul penal lărgit atestă că este una generală, fără a fi luate în considerare toate circumstanțele cauzei, fiind pus accentul primordial pe personalitatea inculpatului și circumstanțele atenuante, dar omise circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea și urmările prejudiciabile, survenite în urma încălcării regulilor de securitate a circulației rutiere, **prin tamponarea din imprudență pe trecerea de pietoni a pietonului, cu cauzarea decesului ultimului**, precum și că inculpatul Florean Alexandru pe parcursul urmăririi penale nega vinovăția sa în comiterea accidentului rutier, recunoscând-o doar în prima instanță.

Analizând cele expuse, Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel a pus accentul pe persoana inculpatului Florean Alexandru și nu a luat în considerare alte criterii de individualizare a executării pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite și urmările prejudiciabile.

Așadar, instanța de recurs consideră, că prima instanță și instanța de apel neîntemeiat au conchis că circumstanțele prezentei cauze penale, îndeosebi cele reținute ce vizează persoana inculpatului Florean Alexandru sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, or fapta comisă de inculpat, prezintă un pericol sporit pentru societate, având în vedere frecvența ridicată a infracțiunilor similare care atentează la securitatea participanților la traficul rutier.

Respectiv, în asemenea situații pentru a fi atins scopul legii penale, urmează a se interveni mai prompt, cu aplicarea unor pedepse reale cu executare, pentru ca inculpatul, precum și alte persoane să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de infracțiuni.

În acest context, instanța de recurs ordinar atestă că contrar prevederilor art. 61 alin. (2), 75 Cod penal, instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că infracțiunea comisă de inculpat este o infracțiune gravă, iar în rezultatul săvârșirii infracțiunii ca urmare a survenit decesul unei persoane, ce denotă că eronat au concluzionat că scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și a altor persoane, se va atinge fără executarea reală a pedepsei cu închisoarea.

Mai mult, Colegiul penal lărgit notează că pedeapsa și modul de executare a acesteia sunt echitabile când impun infractorului lipsuri și restricții drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și sunt suficiente pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate sau a succesorilor acesteia, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Totodată, Colegiul penal lărgit mai statuează că în cadrul condițiilor suspendării, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă acesta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Pentru ași formula o astfel de convingere, instanța trebuie să efectueze o analiză completă a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, la locul de muncă, înainte și după săvârșirea faptei, în timpul judecării etc.

Astfel, se reține că atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au ținut cont nici de comportamentul inculpatului după săvârșirea infracțiunii, și anume pe parcursul urmăririi penale inculpatul Florean Alexandru și-a negat vinovăția (f.d. 49, 79), și doar în instanța de judecată (f.d. 105) a depus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar potrivit cazierului contravențional (f.d. 59), a fost tras de 22 ori la răspundere contravențională pentru încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, prin ce se atestă o conduită social-periculoasă a inculpatului și lipsa de conștientizare a acțiunilor sale, ce îl caracterizează negativ pe inculpat.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit indică că potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii unei pedepse sub formă de închisoare, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul

personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probațiune stabilit de instanța de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

La caz, potrivit materialelor cauzei, rezultă că ambele instanțe ierarhic inferioare au dispus în temeiul art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatului Florean Alexandru. În virtutea celor menționate, Colegiul penal lărgit reține că această concluzie este greșită și nemotivată, or în rezultatul săvârșirii de către inculpatul Florean Alexandru a unei infracțiuni grave, din imprudență, a survenit decesul unei persoane, iar aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia nu va duce la realizarea scopului preventiv-educativ a legii penale.

Astfel, rejudecând cauza, ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii săvârșite, care se califică ca una gravă, săvârșită din imprudență, urmarea prejudiciabilă - decesul unei persoane, precum și faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, se caracterizează satisfăcător (f.d. 61), are cazier contravențional cu 22 încălcări a Regulamentului circulației rutiere (f.d. 59-60), are la întreținere 3 copii minori (f.d. 79), la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, instanța de recurs ordinar conchide că urmează a fi casată sentința primei instanțe și decizia instanței de apel în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, și urmează a fi stabilită lui Florean Alexandru executarea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip deschis, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul va conștientiza gravitatea acțiunilor sale, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal lărgit specifică că, în speță, sunt respectate exigențele art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației condamnatului, or urmează a fi diferențiată noțiunea de individualizare a pedepsei de noțiunea de individualizare a executării pedepsei. Prin actul de individualizare a executării pedepsei cu suspendarea executării instanța pune pe cel condamnat în situația de „*condamnat cu executarea pedepsei condiționat suspendată*”. În acest mod, suspendarea condiționată a executării pedepsei se arată

a fi o problemă privind executarea pedepsei dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Astfel, se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea pedepsei.

Subsidiar, se menționează că agravare a situației condamnatului se înțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit invocă că excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, care stipulează că judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, nu poate fi considerată o agravare a situației acestuia, deoarece nu s-a făcut o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a pedepsei stabilite în același sens.

6. În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat de procuror urmează a fi admis, în speță confirmându-se temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea aplicării suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea, cu rejudecarea cauzei în această parte.

7. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2 lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, casează în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2018 și sentința Judecătoriei Hîncești /sediul Central/ din 21 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Florea Alexandru Xxxxx**, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre.

Florea Alexandru Xxxx se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei închisoarea - în penitenciar de tip deschis.

În rest se menține decizia atacată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 aprilie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor